

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

T Á J É K O Z T A T Ó

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE MUNKAERŐPIACI FOLYAMATAIRÓL A NEMZETI FOGLALKOZTATÁSI SZOLGÁLAT LEGFRISSEBB ADATAI ALAPJÁN 2021. MÁJUS¹

A NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA, ÖSSZETÉTELE ÉS ARÁNYA

2021. május végén Borsod-Abaúj-Zemplén megye járási hivatalai összesen 38 318 fő álláskeresőt tartottak nyilván, 13,4%-kal (5,9 ezer fővel) kevesebbet, mint egy évvel korábban. A járvány enyhülésével fokozatos bővülő gazdaság növekvő munkaerő-kereslete, s a márciusban megkezdett közfoglalkoztatási programok hatására második hónapja csökken a regisztrált álláskeresők száma megyénkben is. Az elmúlt hónaphoz képest május végén 3,2%-kal (1,3 ezer fővel) kevesebb álláskeresőt regisztráltak a járási hivatalok. A megyében nyilvántartott álláskeresők számának országosból való részesedése májusban 14% volt, kissé több, mint egy éve (12,2%).

Május folyamán valamennyi járásban csökkent a nyilvántartott álláskeresők létszáma, leginkább, több mint 300 fővel a miskolci járásban, de további négy járásban (pl. ózdi, kazincbarcikai) is 100-200 fővel lettek kevesebben. A változások továbbra sem okoztak érdemi eltérést az álláskeresők számának megyén belüli eloszlásában. A május végi adatok szerint az álláskeresők közel fele a miskolci (8,7 ezer fő, 22,8%), a kazincbarcikai (3,8 ezer fő, 10%), valamint az ózdi (4,6 ezer fő, 12,1%) járásban koncentrálódott.

A hónap végén nyilvántartott álláskeresők között 19,4 ezer férfi (50,5%) és 19 ezer nő (49,5%) szerepelt, számuk az előző hónaphoz képest közel azonos arányban fogyott. Az átlagosnál jobban csökkent a fiatalok, a középfokú, de különösen a felsőfokú szakképzettségűek, valamint a szellemi munkát keresők száma. Az összetétel főbb jellemzői azonban alig változtak. Az álláskeresők csaknem felét általános iskolai végzettségű személyek alkotják, május végi létszámuk 19 ezer főt (arányuk 49,5%-ot) tett ki, közülük 3,4 ezren (8,9%) nyolc osztálynál kevesebbet végeztek. Hasonló létszámú csoportot képeznek a középfokú iskolai végzettséggel rendelkező álláskeresők (18 ezer fő), részarányuk most 47% volt. Nagyobb részük szakmunkásképzőben vagy szakiskolában szerzett szakmai végzettséget (24,7%), a többiek szakközépiskolai vagy szagimnáziumi (egy részük technikumi) szakképesítéssel rendelkeznek (14%), vagy gimnáziumban érettségiztek (8,3%). A diplomás álláskeresők száma alacsony, május végén 1,3 ezer főt (3,6%) számlált.

Az álláskeresők több mint fele korábbi munkaviszonya vagy szociális rászorultsága címén pénzbeli ellátásra, támogatásra volt jogosult. 2021. május végén 7,3 ezer fő (19%) álláskeresősi ellátásban, 14,8 ezer fő (38,6%) pedig szociális jellegű foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesült. Az álláskeresők 42,4%-a (16,2 ezer fő) egyik jogcímen sem volt jogosult pénzbeli ellátásra.

A 2021. május végén nyilvántartott álláskeresők részaránya a gazdaságilag aktív népességben belül 13,6% volt – 2 százalékponttal alacsonyabb, mint egy éve -, az országos mutató pedig 1,9 százalékponttal 5,9%-ra mérséklődött. Megyén belül hosszú évek óta a legalacsonyabb - májusban 8,5 - 9,5% közötti – arány változatlanul a megyeszékhely térségében és a tiszaujvárosi járásban jellemző, de hosszabb ideje a megyei átlag alatt vagy annak közelében alakul még több járásban is, pl. a sárospataki, a sátorlajújhelyi és a mezőkövesdi járásban.

HÁTRÁNYOS HELYZETŰ CSOPORTOK

2021. május végén megyénk járási hivatalainak nyilvántartásában összesen 3 449 fő pályakezdő szerepelt, arányuk 9%-ot tett ki a nyilvántartott álláskeresők között, országosból való részesedésük pedig 17,6% volt. A pályakezdő álláskeresők száma második hónapja csökken, most 4,1%-kal (148 fővel) maradt el az előző havitól, az egy évvel korábbitól pedig 520 fővel (13,1%-kal) volt kevesebb.

¹ A hónap 20. napján (ún. statisztikai zárónap) megállapított adatok alapján.

A legtöbb pályakezdő álláskeresőt a legnagyobb népességű járások tartják nyilván. Így május végén a miskolci járási hivatalban mintegy 600, a kazincbarcikai, a szerencsi, valamint az ózdi járásban pedig 340 – 360 főt regisztráltak.

A fiatalok között szinte azonos az alapfokú és a középfokú végzettséggel rendelkezők részesedése. Május végén a középfokú iskolát végzettek részaránya 48,9%-ot (1 685 főt) tett ki, közülük a szakmunkásképzőt, szakiskolát végzettek részesedése 14% volt, jóval kisebb, mint a középiskolai szakképzettséggel és/vagy érettségivel rendelkezőké (34,9%). Ez utóbbiak többsége szakközépiskolát, szakgimnáziumot, technikumot végzett (22%), kisebb csoportjuk gimnáziumban érettségizett (12,9%). Az alacsony iskolai végzettségű fiatalok száma 1 674 fő, arányuk 48,6% volt, köztük mintegy 260 fiatal (7,6%) nem jutott el a 8. osztályig. A fiatal diplomás álláskeresők száma és aránya továbbra is alacsony (90 fő, 2,6%).

A *tartósan, legalább egy éve folyamatosan nyilvántartott álláskeresők létszáma* a május végi zárónapon 14,3 ezer fő volt a megyében, 18%-kal (2,2 ezer fővel) több, mint egy éve. Részarányuk (37,4%) magasabb, mint országosan (33,7%).

A megyében regisztrált álláskeresők között a *legalább 50 éves korosztály* (13,2 ezer fő) részesedése 34,4%, a *25 év alatti fiataloké* (5,7 ezer fő) pedig 14,9% volt. Az előbbi csoport létszáma 4,3%-kal (600 fővel) volt alacsonyabb, mint egy éve, a fiataloké viszont 20%-kal (1,4 ezer fővel) csökkent az eltelt egy év alatt.

Jelentős létszámot képviselnek az álláskeresők között azok, akik *sem iskolarendszerű, sem OKJ-s tanfolyami képzés során nem szereztek szakképzettséget*. A hónap végén 14,5 ezer személy volt ilyen értelemben szakképzetlen a megyei álláskeresők között, csaknem 1,5 ezer fővel (9,2%-kal) kevesebb, mint egy éve. Az álláskeresők összlétszámán belüli arányuk 37,8%, nagyobb, mint országosan (32,1%).

BELÉPÉSI FORGALOM

2021. május folyamán² 3,6 ezer álláskeresőt vettek nyilvántartásba megyénk járási hivatalai, köztük 162 főt (4,5%) első alkalommal regisztráltak, a túlnyomó többség már korábban is volt regisztrált álláskereső (3,4 ezer fő, 95,5%). A hónap folyamán nyilvántartásba vett álláskeresők havi létszáma negyedével több volt, mint áprilisban, viszont több mint 1 ezer fővel (23%-kal) maradt el az egy évvel korábbitól, amikor már lassult a koronavírus okozta járvány kedvezőtlen munkaerőpiaci hatása, az álláskeresőként nyilvántartásba vételt kérők száma. Május folyamán közel 4,9 ezer személy került ki a nyilvántartásból, többségük a másodlagos munkaerőpiacon kapott munkát. Áprilishoz képest e hónapban 14,4%-kal (820 fővel) kevesebben léptek ki a nyilvántartott álláskeresők közül, tavaly májushoz képest viszont 27,9%-kal (1,1 ezer fővel) emelkedett a számuk.

MUNKAERŐIGÉNYEK ALAKULÁSA

2021. május folyamán a megyei munkaadók összesen több mint 3,4 ezer fő foglalkoztatására alkalmas üres állást jelentettek be a járási hivatalokban, ami 11%-kal (340 állással) múlta felül az előző hónapban bejelentett üres állások, közvetítési igények számát. Az egy évvel korábbi, a 2020. májusi álláskínálatához képest nagyobb a növekedés, az akkor jelzett létszámgigény harmadával, több mint 850 állással több álláskeresőnek kínáltak most állást.

A bejelentett összes üres állás 47%-a támogatással jött létre, többsége, 53%-a támogatási igény nélküli állásbejelentés volt. Támogatással 1,6 ezer fő közvetítését kérték a munkáltatók, közülük 280 főt bértámogatással elsődleges munkaerőpiaci állás betöltéséhez kerestek, de a támogatott állások többsége most is a közfoglalkoztatásban állt rendelkezésre. Támogatás nélkül 1,8 ezer főre irányuló keresletet jeleztek a megyei elsődleges munkaerőpiac munkaadói.

A hónap során bejelentett üres állások 61%-a (2,1 ezer) az elsődleges munkaerőpiaci foglalkoztatók, 39%-a (1,3 ezer) pedig a közfoglalkoztatásban tevékenykedő foglalkoztatók munkaerőigénye volt. Az elsődleges munkaerőpiacról jelzett betöltetlen állások száma jelentősen nőtt, az egy hónappal korábbit csaknem 40%-kal, a 2020. májusit 78%-kal múlta felül. Ezzel szemben a közfoglalkoztatási programok május havi kereslete 15%-kal elmaradt az áprilistól, s az egy évvel korábbitól is kissé kevesebb volt.

² A tárgyhót megelőző hó 21. napjától a tárgyhó 20. napjáig.

A legtöbb állás (1,3 ezer, 39%) a tiszaujvárosi, az állásajánlatok további, viszonylag számottevő része (0,6 ezer, 16,5%) a miskolci járásban állt rendelkezésre. Ezen kívül a szerencsi, az edelényi és a kazincbarcikai járásban jeleztek 200-220, az ózdi járásban pedig mintegy 170 üres állást a hónap folyamán, a többi járásban ennél kevesebbet. A járások többségében a közfoglalkoztatás keretében létrehozott átmeneti munkaalkalmak alkották a meghatározó részt, viszont a tiszaujvárosi, a mezőkövesdi, a miskolci és a szerencsi járásban a nyílt munkaerőpiaci foglalkoztatók jelezték az ajánlatok többségét (55-95%-át).

Az elsődleges munkaerőpiaci foglalkoztatók által bejelentett összes üres állás (2,1 ezer állás) kétharmada építőipari (67%), további számottevő része feldolgozóipari (10%), illetve kereskedelemmel, szállítással vagy vendéglátással (5 - 5%) foglalkozó cégek munkaerőigénye volt. Az előző hónaphoz képest a legtöbb termelő - szolgáltató ág munkaerőigénye stagnált, egyedül az építőipari cégek által jelzett kereslet nőtt. 2020. májushoz képest jelentősen emelkedett az építőipar, kisebb mértékben a szállítás és a vendéglátás területén tevékenykedő vállalkozások által bejelentett állásajánlatok száma.

Az elsődleges munkaerőpiaci állások túlnyomó többségére (1,5 ezer állás, 72%) szakképzett dolgozók felvételét tervezték a munkáltatók. Az állásajánlatok túlnyomó többsége a következő szakmákra koncentrált: vezeté- és csőhálózati szerelő, hegesztő, villanszerelő, darukezelő, tehergépkocsi-vezető, fém- és egyéb tartószerkezet szerelő, mechanikaigép-összeszerelő, lakatos, kőműves, valamint bolti eladó és szakács.

A közfoglalkoztatási programokhoz kért álláskeresőnek jellemzően segéd- vagy betanított munkát kínáltak a közfoglalkoztatók, csak mintegy 60 munkakör (5%) betöltéséhez kértek szakképzett álláskeresőt. Ez utóbbi állások negyede irodai ügyintézői vagy ügyviteli feladatok végzésében való jártasságot igényelt, de szükség volt most is több mezőgazdasági gépjavítóra, munka- és termelés-szervezőre, valamint különféle építőipari vagy karbantartó, műszaki feladatok ellátására felkészült álláskeresőkre.

Csoportos létszámleépítések alakulása

2021. január-május folyamán egyetlen, megyei székhellyel, telephellyel rendelkező munkaadó sem jelentett be csoportos létszámcsökkentésre irányuló döntést.

Munkahelyvédelmi és munkahelybővítő bértámogatások igénybevételének alakulása

A COVID-19 járvány második szakaszában, 2020. október 15-től indított támogatásra, az ún. vállalkozások munkaerő támogatására 2021. május végéig 521 vállalkozás 842 főt érintő támogatási kérelmet nyújtott be megyénkben. Ezzel a támogatással az alacsony képzettségű vagy a 25 évesnél fiatalabb álláskereső foglalkoztatásához lehet 50%-os (max.100 ezer Ft/hó) bérköltség támogatást kérni. A támogatás időtartama egységesen 5 hónap.

A 2020. november 11. és 2021. május 31. között igényelhető támogatás – ágazati bértámogatási program – révén a vendéglátás, a szállodai és szabadidős szolgáltatások, személyszállítás, valamint március-április hónapokra egyes kiskereskedelmi és személyi szolgáltatások területén működő vállalkozások kérhették a novembertől/decembertől májusig, illetve márciustól áprilisig tartó időszakokra a havi bérköltségek 50%-os (max. 241 500 Ft/fő/hó, ill. 2021. februártól 251 100 Ft/fő/hó, a kötelező legkisebb munkabér 150%-a) támogatását. Erre a támogatásra május végéig 1 218 megyei vállalkozás nyújtott be 7 466 főt érintő támogatási kérelmet.

Egy további program révén 2021. január 4. – május 31. között a kutatási, fejlesztési és innovációs szektor magasan képzett munkavállalói számának megőrzéséhez, valamint létszámuk bővítéséhez érhető el bértámogatás. Ezt a támogatást legfeljebb 3 hónapon át, illetve havi 318 920 Ft/fő-ben maximált összegben lehet igényelni. Május végéig 39 megyei vállalkozás összesen 432 fő foglalkoztatása érdekében igényelte ezt a segítséget megyénkben.

A járvány első időszakában a foglalkoztatási, szociális hátrányok mérséklése érdekében kialakított munkaerőpiaci programok keretéből, 2020. április (május) közepétől augusztus végéig igényelhető támogatások (csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatása, a kutatás-fejlesztés-innovációs munkakörben foglalkoztatott magasan képzett szakemberek foglalkoztatásának támogatása, munkahelyteremtő bérköltség támogatás) közel 10 ezer állás átmeneti fenntartását, a munkahelyteremtő bérköltség támogatással pedig csaknem 3 ezer munkahely létrehozását segítették elő a megyében.

Miskolc, 2021. június 7.